

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 633/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Mgr. Petrom Kupkom, advokátom, Hlavná 23, Trnava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 1T/12/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 1T/12/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Trnava v konaní sp. zn. 1T/12/2018 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **2 500 eur**, ktoré **je** Okresný súd Trnava **povinný** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Okresný súd Trnava **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevychováje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 633/2025-13 z 21. októbra 2025 prijal na ďalšie konanie podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľa doručенú 25. septembra 2025, a to v časti namietaného porušenia sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 1T/12/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažovateľ požadoval priznanie finančného zadosťučinenia 15 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava podal 7. februára 2018 na sťažovateľa obžalobu pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu a k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona a pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 1T/12/2018 z 3. októbra 2019 uznal sťažovateľa za vinného z uvedených prečinov s výnimkou prečinu ublíženia na zdraví, vo vzťahu ku ktorému bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby. Krajský súd v Trnave na odvolanie sťažovateľa a okresného prokurátora uznesením č. k. 3To/83/2020-1047 z 19. októbra 2021 zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie v časti, v ktorej bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby, a odvolanie sťažovateľa zamietol. Dovolanie sťažovateľa podané 12. mája 2022 najvyšší súd uznesením sp. zn. 2Tdo/ 68/2022 z 25. apríla 2023 odmietol. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom z 19. augusta 2024 uznal sťažovateľa za vinného aj zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví. Krajský súd na odvolania prokurátora a sťažovateľa uznesením č. k. 3To/151/2024-1195 zo 17. júna 2025 zrušil rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu a vec mu v júli 2025 vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Okresný súd do dňa podania ústavnej sťažnosti v predmetnej veci nerozhodol ani nenariadil termín hlavného pojednávania.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ namieta celkovú neúmernú dĺžku súdneho konania v trvaní už viac ako 7 rokov, a to v dôsledku neodôvodnenej nečinnosti konajúcich súdov a nimi spôsobených prietáhov v napadnutom konaní. Podľa sťažovateľa neexistuje žiadna skutočnosť svedčiaca o právnej či skutkovej zložitosti veci odôvodňujúca neúmernú dĺžku konania. Sťažovateľ žiadnym úkonom

neprispeľ k prieťahom alebo k spomaleniu postupu v predmetnom konaní. Nečinnosť okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nemožno podľa názoru sťažovateľa ničím ospravedlniť.

IV.

Vyjadrenie okresného súdu

4. Predmetom konania vo vzťahu k obžalovanému boli pôvodne tri skutky. S poukazom na početnosť trestných činov, druhy trestných činov a kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu, vo vzťahu ku ktorému aktuálne prebieha trestné konanie (t. j. vo vzťahu ku skutku v bode 3 obžaloby), ako aj s prihliadnutím na skutkový stav možno trestnú vec považovať za právne zložitú. Čo sa týka skutkovej zložitosti, spis má v súčasnosti takmer 1200 strán, z toho súdna časť tvorí takmer 500 strán. Prokurátor navrhol v obžalobe vypočúť obžalovaného, 5 poškodených, prečítať zápisnice o výsluchu 4 svedkov, vykonať 2 znalecké posudky spolu s vypočutím predmetných znalcov, vypočúť ako svedka osobu, ktorá vypracovala odborné vyjadrenie, a ďalšie dôkazy, pričom aj obžalovaný, resp. jeho obhajca, mali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. S poukazom na početnosť a druh dôkazov ide o skutkovo rozsiahlu a zložitú vec. Úlohou súdu je vysporiadať sa s právnou kvalifikáciou stíhaného skutku a dôsledne sa riadiť záväznými pokynmi odvolacieho súdu. Z objektívneho hľadiska je doba viac ako 7 rokov od doručenia obžaloby na súd dlhá, avšak za daného skutkového stavu sa v kratšej dobe skončiť nedala. Samotná dĺžka konania súvisela aj s podaním dovolania obžalovaným, zmenami zákonných sudcov (aktuálne vo veci koná štvrtý zákonný sudca, pozn.) a s nesúhlasom sťažovateľa so zmenou sudcov. Aj keď je takýto postup legítimný, táto okolnosť výrazne predĺžila dobu konania.

5. Ústavnú sťažnosť možno označiť za účelovú, podanú v úmysle získať finančné odškodnenie v zjavne neprimeranej výške, pretože relatívne dlhšia doba trvania veci je spôsobená objektívnymi skutočnosťami a tiež množstvom vybavovaných vecí z dôvodu dlhodobej personálnej poddimenzovanosti súdu.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. v čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04). Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03).

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle ustálenej judikatúry (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04), ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). V tejto súvislosti zdôrazňuje, že primeraná lehota na konanie v trestných veciach sa musí posudzovať prísnejšie, a to práve v dôsledku mimoriadne citel'ného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený (II. ÚS 32/03, III. ÚS 655/2014, I. ÚS 153/2021).

9. Posúdením napadnutého konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nie je po právnej stránke zložit'é, vykazuje však skutkovú zložitost', na čo poukázal aj okresný súd vo svojom vyjadrení k s'ťažnosti. Tá súvisela s početnosťou prejednávanych trestných skutkov, potrebou vykonania rozsiahleho dokazovania vypočítaním viacerých svedkov a znalcov, oboznámením listinných dôkazov, odborných vyjadrení, obrazových, zvukových a obrazovo-zvukových záznamov. O skutkovej zložitosti veci napokon svedčí aj rozsah spisového materiálu (v počte cca 1200 strán). Ústavný súd však poznamenáva, že ani skutková zložitost' veci nemôže ospravedlniť neúmernú celkovú dĺžku trestného konania.

10. V správaní s'ťažovateľa ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by prispeli k celkovej dĺžke konania. V tejto súvislosti nemožno akceptovať obranu okresného súdu, v ktorej zodpovednosť za zbytočné predĺženie konania pričítateľnú na vrub s'ťažovateľovi vidí v jeho nesúhlase s opakovanými zmenami v osobe zákonného sudcu, kde uvedený nesúhlas viedol k potrebe zopakovania dokazovania. Vo svojej judikatúre totiž ústavný súd opakovane akcentoval, že predĺženie konania spôsobené viacnásobnou zmenou v osobe zákonného sudcu v súdnom konaní nemôže byť pripočítané na ťarchu účastníka konania, keďže nejde o okolnosť, ktorá by vylučovala zodpovednosť konajúceho súdu (m. m. I. ÚS 508/2015, I. ÚS 527/2015). Primárne je potreba opakovania procesu dokazovania v prípade zmeny v osobe zákonného sudcu v dôsledku nesúhlasu obvineného vyvolaná samotným konajúcim súdom, a to, že obvinený realizuje svoje zákonné právo vychádzajúce zo zásady bezprostrednosti trestného konania, mu nemožno pričítať na ťarchu.

11. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní a uvádza, že už len samotná dĺžka konania od podania obžaloby (vo februári 2018) v trvaní viac ako sedem a pol roka signalizuje, že v napadnutom konaní došlo k priet'ahom, aj keď dobu (7 mesiacov), počas ktorej sa spis nachádzal na dovolacom súde, nemožno pričítať na vrub okresnému súdu. Okresný súd spočiatku vo veci konal v zásade plynulo, priebežne vykonával hlavné pojednávania a v októbri 2019 meritórne rozhodol. Po doručení odôvodnenia odvolania prokurátorom (v januári 2020) súd nepostupoval promptne, keď spis predložil odvolaciemu súdu až v júni 2020. Do riadneho priebehu prvého odvolacieho konania zasiahli aj objektívne okolnosti (protipandemické opatrenia), pre ktoré bol dvakrát zrušený termín verejného zasadnutia na odvolacom súde, ktoré sa napokon konalo až v októbri 2021. Ani po vrátení veci z odvolacieho súdu v novembri 2021 okresný súd nepostupoval plynulo, keď zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu doručoval stranám až po 2 mesiacoch (v januári 2022) a aj dovolanie s'ťažovateľa podané v máji 2022 zaslal stranám na vyjadrenie až po vyše dvoch mesiacoch (v júli 2022). Postup okresného súdu po vrátení veci z dovolacieho súdu (v máji

2023) nesmeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, keď dva nariadené termíny hlavných pojednávani boli zrušené (z dôvodu uprednostnenia väzobnej veci, resp. z dôvodu zmeny zákonného sudcu). Až na hlavnom pojednávaní v auguste 2024 okresný súd vo veci rozhodol v poradí druhým rozsudkom, aj ten však odvolací súd zrušil.

12. Zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

13. Dôkazom neefektívnej činnosti okresného súdu v napadnutom konaní je samotný fakt, že vec nie je právoplatne skončená (v časti skutku kvalifikovaného ako prečin ublíženia na zdraví) aj napriek vydaniu dvoch meritórnych rozhodnutí, ktoré boli odvolacím súdom zrušené a vec vrátená na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Dôvodom zrušenia prvého rozsudku bolo porušenie ustanovení Trestného zákona spočívajúce v oslobodení obžalovaného spod obžaloby, hoci mal byť odsúdený [§ 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku]. Krajský súd zrušil aj druhý rozsudok okresného súdu vzhľadom na zásadné pochybenie vzťahujúce sa na nesprávny procesný postup, ktorý nebol v súlade s § 277a Trestného poriadku, keď aj napriek nesúhlasu obžalovaného so zmenou samosudcu okresný súd v novom konaní nevykonal hlavné pojednávanie a dokazovanie odznova, ale len prevzal niektoré dôkazy z predchádzajúcich hlavných pojednávani (svedecké výpovede) a nereflektoval na ďalšie návrhy na dokazovanie. Aj preto neobstojí tvrdenie okresného súdu, že nesúhlas sťažovateľa so zmenou sudcov bol tou okolnosťou, ktorá výrazne predĺžila dobu konania. Dôsledkom uvedenej neefektívnej činnosti okresného súdu bolo predĺženie napadnutého konania o dobu, počas ktorej krajský súd rozhodoval o dôvodne podaných odvolaniach.

14. Na včasnosť vybavenia veci mala evidentne negatívny dopad opakovaná zmena sudcu vybavujúceho vec. Ústavný súd však pripomína, že opakované zmeny zákonného sudcu, ktoré spomaľujú konanie z dôvodu, že nový sudca sa musí s vecou oboznámiť, štát nezabavujú jeho povinnosti týkajúcich sa požiadavky primeranej lehoty (II. ÚS 444/2014, III. ÚS 179/2022). Personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prietahom v konaní (mutatis mutandis I. ÚS 55/02, IV. ÚS 84/02).

15. Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku tohto nálezu).

16. Vzhľadom na to, že vo veci nie je doteraz meritórne rozhodnuté, ústavný súd prikázal podľa čl. 127 ods. 2 ústavy okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

17. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

18. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadosťučinenie 15 000 vzhľadom na už nezvratný stav, ktorý vznikol narušením právnej istoty spočívajúcej v možnosti domôcť sa svojich práv v súdnom konaní bez zbytočných prietahov.

19. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie

vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

20. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä celkovú dĺžku napadnutého konania, s prihliadnutím na skutkovú zložitosť veci a zistený neefektívny postup okresného súdu, bolo podľa názoru ústavného súdu primerané priznať sťažovateľovi finančné zadostučinenie 2 500 eur (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného zadostučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhoviel (bod 5 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

21. Ústavný súd priznal sťažovateľovi podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde nárok na náhradu trov konania, ktoré sťažovateľ vyčíslil v sume 949,17 eur.

22. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu). Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľa zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto dane. Keďže sťažovateľom uplatnená suma trov konania neprevyšuje sumu vypočítanú podľa vyhlášky, ústavný súd mu priznal náhradu trov konania v požadovanej sume.

23. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 4 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu